

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Prof. Zafer GENÇAYDIN

Yekta Güngör ÖZDEN

Veysel GÜLTAŞ

Ahmet SAMUR

Mehmet ORHAN

Akif UĞURLU

Necatî BAŞARAN

Nuri ONAT

Savaş BEYDEMİR

G. Mehmet KARNAK

Celal YALÇIN

İsmail BEYDEMİR

Hilmi Ziya APAK

11/94

1994 YILI DERGİ BORÇLULARI

163) Turgut Özer	: 300.000.-TL	217) A. Halide Gündüz	: 300.000-TL
168) A.Nihat Dünder	: 300.000-TL	218) Köksal Beydemir	: 340.000.-TL
170) Akif Uğurlu	: 300.000-TL	222) İsmet Şahin	: 300.000-TL
176) Nihat aladöğlü	: 300.000.-TL	223) A. Metin Tözün	: 300.000-TL
178) Ali Kabasakal	: 60.000-TL	230) İlhan Tuncer	: 220.000-TL
181) Mustafa Genç	: 250.000-TL	237) Mustafa Çelenk(Ankar)	: 300.000-TL
183) Mustafa Niksarlı	: 300.000-TL	239) Fazıl Cerit	: 300.000-TL
184) Neşe Koçar	: 300.000-TL	240) Metin Türker	: 250.000-TL
185) Sadi Kapisız	: 300.000-TL	243) Ömer Yaşar (İstanbul)	: 200.000-TL
187) Mustafa Polat	: 300.000-TL	245) Necmi Ercan	: 300.000-TL
190) Savaş Baydemir	: 300.000-TL	246) Servet Bostancıoğlu	: 300.000-TL
199) A.Rıza Öcal	: 300.000-TL	247) İ. Cengiz Yücel	: 150.000-TL
200) Ömer Öztürk	: 50.000-TL	249) Güngör Niksarlı	: 300.000-TL
206) M. Yücel Fırat	: 300.000-TL	257) Haydar Başsürücü	: 300.000-TL
211) Selahattin Özdil	: 300.000-TL	259) Recai Ertuğrul	: 300.000-TL
212) Hasan Öğünç	: 300.000-TL	263) Güner Özdemir	: 300.000-TL
213) Fahrettin Tözün	: 300.000-TL	265) Ayten Erdoğan	: 300.000-TL
214) Ömer Lütfi Aslan	: 300.000-TL	266) Muharrem Çuhacı	: 300.000-TL
216) Nebahat Ergün	: 300.000-TL		

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği üyesi olan ve başlangıçtan beri üye aidatlarını ödemeyenler, Denetçiler raporu ile önerilerek yönetim kurulu kararınca üyelikten düşürülmüşlerdir:

2) İbrahim Öğünç	57) Bedri Özer	89) Hulusi Ersoy
16) Metin Keleştimur	58) Mehmet Kılıç	90) Ömer Demirkol
17) Ömer L. Yaşar	60) Gürbüz Yavuz	91) Mustafa Özden
23) Mustafa Baltacı	61) Fikri Özer	92) Kadir Kapisız
24) Dr. Muammer Karakaş	64) Ali Naci Kurtkaya	93) İsmail Kaya
25) Mustafa S. Beşe	66) Burçin Yandımata	94) Mehmet Yazgın
30) Savaş Aslan	67) Fatih Aydoğmuş	95) Sadi Bilgin
31) Aydın Özmen	68) Necla Karataş	98) Sinan Yandımata
44) Mehmet Özan	70) Selahattin Deniz	105) Mustafa Kılıç
45) Fehmi Yazgan	73) Mehmet Atalay	106) Cafer Tayyar Özden
46) Osman Can Yılmaz	75) Vaize Öğünç	107) Hilmi Taşoğlu
50) Hüsamettin Özer	79) Mustafa Dirlik	110) Caner Öztürk
52) Saliha Yurtkulu	86) Vedat Gündüz	111) Şaziye Çağlayan
53) Hüseyin Çelik	87) Ali Rıza Solak	
54) Mustafa Çelik	88) Recep Budak	

ağın

**DÜŞÜN ve SANAT
DERGİSİ MUHABİRLERİ**

İsmail BEYDEMİR	: Ağın
Gürol KORKMAZ	: Malatya
İ.Cengiz YÜCEL	: İzmir
H.Cüneyt ÖZKUL	: Ankara

Sahibi

AĞIN Kültür ve Dayanışma Derneği

Adına

Dr. VÂKİF ÖZKUL

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

MUAMMER NIKSARLI

Yazı Kurulu

Nihat ASYALI

Dr. Vâkîf ÖZKUL

Nihat İSPİR

Rüştü ASYALI

Zafer GENÇAYDIN

Teknik Yönetmen

Taner BERİKMAN

Yazışma Adresi

Necatibey Cad. Uysal Apt. No: 20/16

Tel: 230 11 54 06430-ANKARA

PTT 101843 NOLU

Çek Hesabı

Gönderilen yazılar yayınlansın
yayınlanmasın iade edilmez ve telif
ücreti ödenmez

Bu dergide yayınlanan yazılardaki
fikirlere yazarlarına aittir.

DERGİMİZ AYDA BİR ÇIKAR

Yıl: 4 Sayı: 39

KASIM-1994

Dizgi: Mes-pa Dizgi - 230 84 71

Baskı: Emeç Ofset Matbaacılık

Tel: 278 30 26-278 30 27

ATATÜRK'Ü ANLAMAK

10 Kasım günü tüm Ankara Anıtkabir'e akın etti. Çoluk-çocuk, genç-yaşlı; her yaştan, her kesimden insanlar Ata'sına saygı görevini yerine getirmek için yarışıyorlardı sanki. Bu sevgi ve bağlılık selinin temeline, son yıllarda Atatürk'e ve Cumhuriyete olan açık ya da kapalı saldırılara yanıt verme isteği vardı biraz da. Cenaze namazları kıldırmayan, şeriat düzenini kuracaklarını açıkça haykırmaktan çekinmeyen karanlık güçlere karşı duyarsız kalan yetkilileri gördükçe Ata'sına daha da sığınma gereğini duyuyor toplum demek ki!

İlk yıllarında bile Cumhuriyet'e ve Atatürk Devrimlerine kasteden dış ve iç düşmanlarla başa çıkabilen Türk toplumunun bugün de daha enerjik bir tavır ve kesin bir kararlılıkla gereken yanıt vereceğinden kuşku duyanların fena halde yanılmış olduklarının bilinmesi gerekir.

Son zamanlarda iyice gemi azıya alan şeriatçı kesim karşısındaki yöneticilerin umarsızlıklarını (acaba?) gördükçe Atatürk'ün hilafeti kaldırabilme konusundaki o cesaretini ve gücünü kavramakta zorlanıyor insan.

Hilafetin kaldırılışını, 70 yıl sonra bile hazmedemiyenlerin Atatürk'e olan nefretlerinin şiddeti, onun gücü ve büyüklüğü karşısında kapıldıkları kompleks-ten kaynaklanmaktadır.

Şeriatçı düzeni kuracaklarını açıkça bağırarak göstericiler ve köşe yazarları karşısındaki Atatürkçü kesimin suskunluğu, vurdumduymazlıkları mı yoksa kendilerinden emin olmanın verdiği rahatlıktan mı, bilemiyorum ama, yıllardır 10 Kasımlarda toplanıp

içeriği iyice boşaltılmış bir Atatürkçülük edebiyatı yaptıkları kanısı ağır basıyor. Yıllardır göstermelik bir Atatürk'e saygı - sanki saygı, başlar önde sessiz durmanın süresiyle ölçülürmüş gibi- anlayışından ve ilkokuldan beri duyduğumuz "Çocuk Mustafa" edebiyatından öteye pek birşey yapılamamıştır ne yazık ki. Bu beylik 10 Kasım törenleriyle "put" çuluk anlayışı olarak değerlendirilmesine çanak tutulmuş ve karşıt güçlerin eline ucuz bir koz verilmiştir.

Ancak Atatürkçüleri "ölü seveci dangalaklar, laik teröristler, putperestler" olarak niteleyen; kavramları, sokak satıcısının soğan, patates tarttığı gibi değerlendirenlerin Atatürkçülüğü kavrayabileceklerini beklemek de olanaksızdır. Çünkü onlar bilime değil hurafelere, gerçeğe değil belirsizliklere, düşünceye değil buyruklara, aklın eleştirisine değil tabulara, insan onuruna değil efendiye, özgürlüğe değil kulluğa, sorgulamaya değil itaata saygılıdır.

Koşullanmışların çağın dinamik yapısına ayak uydurmaları güçtür. Yeni durumlar karşısında yeni çözümler bulmak zorunda olan insan uyum sağlamada zorlanınca tepkici bir tavırla alıştığı değerlere, kesin inançlara sarılır hemen. "Kesin inançlarınsa düşünmeye gereksinimleri yoktur.

Atatürk ise: "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir." Yani aklın eleştirisidir, bilim ne diyorsa onu yapın diyor. İşte Atatürkçülük budur. Bilimselliktir, akılcı davranıştır. Çalışmaktır, üretmektir, okumaktır, gelişmektir, kahve yerine laboratuvar, atölyede sabahlamaktır, özgürlüktür, bağımsızlıktır, bu ülkenin taşını, toprağını, insanını, hayvanını, bitkisini, kuşunu-kurdunu tanımak, sevmektir; sorunlarına

çözüm aramaktır. Kısacası özveridir.

Atatürkçülük, Atatürk sevgisi 10 Kasımlarda ağlamak değildir. O'nun dediklerini aynen, değiştirmeden "ilelebet" yapmak da değildir. O, bilim neyi gösteriyorsa onu yapın diyor. Eğer bilim Atatürk'ün dediğinin tersini öngörüyorsa onu uygulamak Atatürkçülüğün ta kendisidir. Atatürkçülük; çağı izlemek, çağdaş olmak bile değil, onu aşmaktır. Çağı sorgulamak, bilimin gereğini yaparak doğayı, çağı egemenlik altına alabilmektir. Atatürkçülük adına her sokağa bir Atatürk heykeli -değilse bile bir büst- dikenler, her duvara bir Atatürk resmi asanlar Atatürkçülüğün içini iyice boşalttılar ve karanlık güçlerin palazlanmasını sağladılar.

Atatürk diyor ki:

Yobazların bir tehlike oluşturduğu hayaldir. Bu türlü insanların din ve imanla hiçbir samimi ilişkileri yoktur. Dîni bağınazlık onlar için bir etki ve çıkar aracıdır. Bu sayede, bir taraftan halkı, diğer taraftan hükümeti aldatarak, kendileri hesabına sözü geçecek bir makam yaratırlar ve her yolla çıkar sağlarlar. Bunlar hükümete sokulup: Halk bizim her sözümüzü dinler; bizim her dediğimiz yerine gelmelidir, diye göz dağı verirler. Sonra halka dönüp, hükümet bizim avcumuzun içindedir; sakın bizim sözümüzden çıkmaya kalkışmayın, diye tehditte bulunurlar. Yani bizzat halk arasında hiçbir yaptırıma ve kuvvete sahip olmadıkları halde simsarlığını yaparlar.

Devletten yüz bulamadıkları dakikada kandillerinin yağı tükenir. Çünkü ulusumuz hiçbir şekilde bağınazlıktan hoşlanmaz.

Prof. Zafer GENÇAYDIN

EN BÜYÜK TÜRK ATATÜRK

Yekta Göngör ÖZDEN (Hukukçu)

Geçici yarlığı sonsuza göçen Atatürk'ü bir kişi olarak algılamak yanlıştır. O, yok edilmek istenen bir ulusun yaşama dönüşünün onurudur. Ölüm fetvalarına, idam fermanlarına aldırmadan, yoksunluklara, olumsuz koşullara, elverişsiz ortama ve tüm güçlülere karşın yasal sanlarını orakarak halkının başına geçip vatani kurtaran eşsiz bir kahramandır. Günümüzdeki çarpıklıkların, çelişki ve aykırılıkların çokluğu ve yoğunluğu, Atatürk'ü unutmaktan ve unutturmaktan ileri gelmektedir. O'nu gereğiyle anlamadığımız, anlatamadığımız, simgesi olduğu değerleri koruyup savunamadığımız için kusurluyuz. Bir özeleştir, kendini sorgulama ve yargılama, O'na yaraşır olma çabalarını değerlendirme günü olması gereken 10 Kasım'larda aynı salonlarda, aynı kişiler, aynı şeyleri söyleyerek O'nu donduruyor, kalıplaştırıyoruz. Oysa, Türkiyemizin her yöresinde, O'nu tanıtmak, ilkelerini benimseterek özlediği sonucu sağlamak için her katta, her alanda çabalarımızı sürdürmek zorundayız. Atatürkçülüğü, Türkiyemizin yaşam felsefesi bilip de Atatürk'ü tabulaştıran kimse olmadığı gibi tabutların peşinden giden kimse de Atatürkçüler arasında yoktur. Öleceğini bilen Atatürk'ün öldüğünü bilmeyen de yoktur. Ancak, Atatürk bir kişi, bir

beden olmaktan ötede, günümüzdeki soyut ve somut tüm değerlerimizin özeti, ulusal varlığımızın en seçkin ve saygın simgesidir.

Saldırıları: 1919 yürüyüşüne karşı çıkanlar, dış destekli değişik nedenli ve değişik görünümlü isyanlarla bağımsızlığı engellemeye çalışanlar, günümüzdeki kimi yapay sorunları çarpıtıp abartarak siyasal ve ulusal birliği parçalamak için Atatürk'e ve Atatürkçülüğe saldırmaktadırlar. Medyanın bir kesiminin kışkırtıp özendirdiği karşıtlık; devleti, ülkeyi ve ulusu bölmeyi amaçlamaktadır. Yalanlarla, iftiralarla, karalamalarla, çirkin oyunlarla giderek azgınlaşan Türkiye düşmanlığı, Atatürk'e yönelik saldırılarını çekinme duymadan sürdürmekte, tırmandırmaktadır. **Siyasal nedenle verilen ödünler, toplumsal barışı, ulusal dayanışmayı olumsuz biçimde etkileyecek düzeye gelmiştir.** Bunu görmemek aymazlıktır. Ülkesini ve ulusunu sevenlerin içtenlikli çabaları; gelmekte olan karanlığa, sürüklenmekte olunan bataklığa karşı uyarmak, barış ve insanlık çağrılarıyla aydınlığı önermektir. **Nankörlüğün ve ihanetin ağırlığından utanmayanlar için, söylenecek söz yoktur.** Atatürk olmasaydı biz olurmuyduk, böyle olur muyduk ya da nasıl olurduk iyi düşünmek gerekir. İşte, uzak yakın çevremiz: İşgal altında ya da

bağımsızlık uğraşı veren toplumlar, uluslar, ülkeler... İşte bilimin ve usun yadsınmasının acısını yaşayanlar... İstese padişah ve halife olabilecekken, ulusal egemenliği benimseyerek halkına büyük değer verip TBMM'yi açışı... **'Demokrasi'**nin temeli olan **'Cumhuriyet'**i kuruşu... Saltanatı ve hilafeti kaldırıp bir dizi devrimlerle Türkiye'yi yüceltişi... Türklük bilincini kökleştirmesi... Karşıdevrimciler, 1919 düşmanları; etnik, dinsel ve başka ayrımlarla oyunlar geliştirseler de umduklarını asla bulamayacaklardır.

Din ögesine dayanmadan, ancak dini dışlamadan ve dine karşı olmadan çağdaş bir toplumu, ulusal birliğin mutluluğunda insanlık ailesinin onurlu bir üyesi yapmıştır. Böyle birisine **"Türk değil"** diyenlere ne denir? Atatürk'ten önde gelen başka bir Türk milliyetçisi yoktur. Milliyetçilik tutuculuk, tutuculuk da milliyetçilik değildir. Türkiye Cumhuriyet'ni kuran halkı **"Türk Uluğu"** tanımıyla birleştiren Atatürk'te birleşemezsek yolumuz karanlıktır. Atılımlarının tümünün düşünsel dayanakları çağdaştır. Geleceğe uzanan bir gerçekçilik ve uygunluk vardır. Din hakkındaki güzel sözlerini, 16 Ocak 1923 İzmit Basın Toplantısı'nı, 7 Şubat 1923 Balıkesir Paşa Camii Hutbesi'ni unutanlar; din düşmanlığı, dinsizlik gibi suçlamalarla temiz inançlı halkımıza Atatürk'ü kötü tanıtmak çabasındadırlar. Bunların hiçbirisinin gerçekle ilgisi yoktur. **Dinini kin, kinini din yapanlar.. Politikaya dini, dine politikayı sokanlar.. Tertemiz inançları çıkarları için araç kılarak sömürenler dindar olamazlar.** Özgür düşünce ve özgür inancı sağlayan Atatürk'e dil uzatanların hiçbir değeri yoktur. Atatürk'ün Türklüğe ve Müslümanlığa kazandırdıklarını yadsıyanlar kendilerini bilmeyenlerdir. Bir papaz, **"Avrupa'daki camilerde ezan**

okutulmuyor. Atatürk olmasaydı camilerinizde belki namaz kıldırınız, ama asla ezan duyamazdınız" diyerek dine katkısını överken Atatürk'ü din düşmanlığıyla suçlayanların söyleyecek başka şey bulamadıkları bir gerçektir. İstiklal Mahkemeleri, öldürmeler, mezar taşlarını kırdırmak, resmi ideoloji, resmi tarih, taşınmaz edinmeler gibi savlarla saldırıda bulunanlar, kendi kişisel bozukluklarını yansıtmaktadırlar.

Kendi dinini özgürce yaşamayı sağlayan, ezan okunacak minareyi, namaz kılınacak camiye koruyup kollayan Atatürk'ü yerip yalancı din sömürücülerini övmenin anlamsızlığı açıktır. **Siyasal nedenlerle aşırı hoşgörü, demokrasiyi yozlaştıran ödünler sürerse yarınlarda büyük bedeller ödenmek zorunda kalınabilir.** Kimsenin namazına, orucuna, camisine engel olunmazken... kimse bu nedenlerle kınanmazken tersine, devlet desteği verilirken.. azınlıklar bile yakınmazken.. insanlık ve ulusal varlığımız için zorunlu laikliği getirenlerle savunanları hedef göstermek, bu nedenle ölümlerden söz etmek, terbiye ve insanlık dışı sözcükler kullanmak, yalan ve çirkinliği seçmek hangi dinle, mezheple bağdaşır; böyle insanlık olur mu? Demokratik haklardan yararlanıp değişik görünüm ve nedenlerle us ve bilim dışı yollar izleyerek, hukuku ve demokrasiyi tanımayarak, köktendincilik ve sömürücülükle **din devleti kurma düşleri gerçekleşemez.** Türkiye; aydınlığı, us ve bilim yolunu, ulusal egemenlikle demokrasiyi seçmiştir. Ulusta olan egemenlik, başka güçte bir kimsede olamaz.

Atatürkçülük; Atatürk'ün özetlediği ve simge durumunda yansıttığı düşün demeti, ilkeler toplamıdır. Dogma olmadığı gibi öğreti de değildir. Türkiye'yi Türkiye yapan, bize özgü, özgün kökten değişimin ve dönüşümün çizelgesidir. Kemalizm,

Türkiye aydınlanmasıdır. Ulusal aydınlığın kaynağıdır. Atatürkçülüğü ve laikliği bir tanımla sınırlamak; bu değerleri kalıplaştırmak, açılımlarını yasaklamak ve daraltmak, olur. Din ve ırk öğelerini dışlayarak bireylerin eşitlik ve özgürlüğünü, ortak değerleri savunan, Atatürk milliyetçiliği olarak da anılan **ULUSÇULUK**; demokrasiyi amaçlayan, ulusal egemenliği ve halk yönetimini gerçekleştiren **CUMHURİYETÇİLİK**; düşünce ve inanç özgürlüğünü güvenceye alarak hukuk kurallarıyla yönetimi ve uygar yaşamı ilke edinen, her alanda bilimin aydınlığını, usun öncülüğünü ve insanın yüceliğini gözetken, dinlere karşı olmayıp bu özgürlüğe olumlu ya da olumsuz yaklaşımı aykırı bulan **LAİKLİK**; her tür ayrıma ve ayrıcalığa karşı çıkarak genelliği, eşitliği, toplumcu anlayışı öne alan **HALKÇILIK** Atatürkçülüğün özetlenen kimi ilkeleridir. Hepsisi insanlık, uygarlık, çağdaşlık, mutluluk, esenlik, barış, dostluk ve başarı içindir. Yaşamın getirdiği bu ilkeler, soylu bir anla-

yışın ve şanlı bir yürüyüşün yollarıdır.

Sonuç: Atatürk ve Atatürkçülük birbirinden ayrılamaz. Atatürk ve Atatürkçülük; bağımsızlık, özgürlük, egemenlik, insanlık, barış, demokrasi, çağdaşlık, aydınlanma, adalet, namus ve onur demektir. Türkiye demektir. Atatürkçü olmak; en başta insan olmak, adam olmak, yurtsever olmaktır. Atatürk ölmüştür. Atatürkçüler de ölecektir, öldürülmüşlerdir de. Ancak bir düşünce ve görüş olan Atatürkçülüğü kimse öldüremez.

Oy avcılarının, siyaset-ticaret-tarikat üçgenindeki inanç sömürücü ve oyuncu- larının madrabazlığını Atatürk inancı, Atatürk yüreği, Atatürk kafası, Atatürk direnişi ve Atatürk coşkusuyla, Atatürk bilinciyle, Atatürk yurtseverliğiyle etkisiz kılacağız. Gücümüz Atatürk'tür. Üstün nitelikli, gerçekçi, Atatürk'ü yaşatan Atatürkçülük, Türkiye gerçeğidir.

Ne mutlu 'Atatürk'ü olanlara ve Atatürkçü olanlara!

VEFAT ve TEŞEKKÜR

Aile büyüğümüz, değerli varlığımız, eşsiz insan Babamız **SALİH ÇELİK**'in 26.09.1994 günü vefatı nedeniy le bizzat gelerek, telefon ve telgrafla arayarak acımızı paylaşan akraba, komşu, dost ve tüm Ağın'lılara teşekkürlerimizi sunarız.

Eşi ve Çocukları

İÇİMDEKİ ADRES

Özünden derler ağacın kurdu
Artık içimizde düşman
Büyür yalan büyür içten içe
Sokaklar boş sokaklar yalnız
Söylenmiyor hep bir ağızdan
Kalabalıkların türküsü
Hiç biriniz yok hiç biriniz gelmiyorsunuz
Dünyayı değiştirmeye yeniden mi başlamalı?

Gözyaşıyla yoğrulmuş toprağım
İstediğin kadar çak istediğin kadar çivile
Kadim tarih çözülür kayayı deler Narteks
Bu çağda gün günden zorlu mu gelir
Çabuk körükle ocağı ateşçi başı
Başkaldırmuş insan tanrılar
Çürür tarih çürür kalem
Bu söylenceyi yeniden mi yazmalı?

Bu kaçınıcı yangın söndürdüğüm
Uzuyor ellerim uzuyor
Suskunun pas tutmuş yalnızlığında
İçimdeki adrese sığmıyorum
Birden boşalıyorum bardaktan boşalırcasına
Aldırma bende yadigâr
Nasıl olsa kuş işlemeli mendilin
Birden havalanıyor gözlerimden
Bu sevda türküsünü yeniden mi söylemeli?

Veysel GÜLTAŞ

SENİN İÇİN

-Fusun'a-

Senin için Akdeniz gülüşlüm
Bütün denizleri satın aldım
Denizler tanrısı Poseydon'dan
Ardım sıra deli rüzgârlar
Denizin şarkısını söyle bana
Sana getirdim dağ kokuşlur
Yüklüğümde ıtır, lâle, yabancı gülü
Dört bir yanım çiçek tarlası
Hani o sevda kaçkınlarının
Bitimsiz aşklarını anlat bana

Senin için dokuttum bu kilimi
Sebepsiz değil nöbet tutuşum
Tezgâhları başında ah! o kızlar
Ha desek ısıdı ısıyacak
Şafağın türküsünü söyle bana

Senin için yazdım bu şiiri
Ne zaman bir üveyik havalansa
Yüreğim kanar bilirsin
Çatılmış namlular ortasında
Güneşin çocuklarını anlat bana

Veysel GÜLTAŞ

FİNCO

Ahmet SAMUR

İki müfettiş, teftişlerini bitirmişlerdi. Her geldiklerinde kesilip, pişirilen tavukları da mideye indirince, en yakın köyde çalışan öğretmenler hakkında bilgi istediler sultan sofrasını (!) hazırlayan öğretmenden.

Farho köyünü, köyün öğretmenlerini teftiş edeceklerdi, iki ilköğretim müfettişi. Farho köyü... Eski adı bu... Elazığ ili, Karakoçan ilçesi, İsabey bucağının Farho köyü... Türkçe bilen, o zaman olmayan...

Müfettişlerin karnını doyuran öğretmen:

- Efendim bu yıl yeni geldiler. Karı koca Ağın'lı iki öğretmenler... Öğretmen sözünü bitirmeden, Zülfükar Bey, heyecanla:

- Hangisi sabahçı, hangisi öğlenci?

- Hanımı sabahçı, bey, öğlenci efendim, diye cevapladı. Müfettiş, arkadaşına:

- Sen git; ben öğleden sonra gelirim dedi dişlerini sıkarak.

Arkadaşı erkenden yola koyuldu, sabahçı öğretmenin ilk dersine yetişmek için.

Müfettiş, öğleden sonra ilk derse, Farho köyündeki Ağın'lı öğretmenin ilk dersine

yetişmek için yürürken, kendi kendine söyleniyordu. "Bekle beni Ağın'lı, az bekle!.. Daha evvel başka bir Ağın'lıdan yediğim şamarın acısını çıkarma zamanı geldi şimdi. Tahkikat açacak bir sebep yaratmazsam, bir Ağın'lıdan ahdımı almazsam namerdim!.."

Adımlarını daha sık atıyor, soluk soluğa homurdanarak yürüyordu Farho'ya doğru... Neler yapacağını tasarlıyordu bir bir...

....

Farho Köyünde, öğretmen, mevcut yoklamasını yapmış, deftere işliyordu. Sınıfın kapısı büyük bir gürültüyle açılarak duvara çarptı. Tekmeyle kapıyı açar açmaz, müfettiş:

- Hoca!.. İşte seni sınıfta otururken yakaladım! İnkâr edemezsin!.. Öğretmen ve çocuklar neye uğradıklarını şaşırmışlardı. Öğretmenin açıklamasına fırsat bırakmadan:

- Ben müfettişim, hiç inkâr etme hoca, ders yapmıyor, daha ilk derste keyif çatıyorsun. Yazık günah değil mi bu çocuklara, utan utan!.. Hoca utanmıştı gerçekten. Bir eğitimcinin, bir eğitimciye

yaptığı davranıştan utanmıştı. Çocuklardan utanmıştı...

- Kaçınıcı sınıf bunlar hoca kaçınıcı sınıf?

- Efendim 4-5 ve 1. sınıflar...

Müfettiş çocuklara dönerek:

- Birinci sınıflar, açın defterleri!.. Çocuklar korku içinde, öğretmene çevirip gözlerini, yardım bekliyorlardı emiri uygulamak için. Öğretmen derin bir göğüs geçirip, gözleri ve başıyla "Dinleyin onu" der gibi işaret verince defterleri açtılar.

Müfettiş, bu günün eğitim teknikleri içinde bile birinci sınıfa sorulmayan, tamamlamalı iki cümleyi, tahtaya da yazmadan:

- Yazın! "Atatürk nokta nokta noktayı kurdu. Yurdumuzu nokta nokta noktadan temizledi."

Öylece baka kaldı çocuklar... Aynı cümleyi birkaç kez tekrar ettiysede bir sonuç alamadı müfettiş. Öğretmen açıklama için hamle yaptıysada, müfettiş eliyle "hayır" anlamında sertçe durdurdu onu:

- Hoca gör halini; okuma yazma yok. Yazık bu çocuklara...

Dördüncü ve beşinci sınıf çocuklarına dönerek:

- Aynen benim yazdığım gibi yazıp toplama yapacaksınız. Tahtaya şu garip tobloyu yazdı.

1932

10

325

8

+

Çocuklar, garipte olsa aynısını yazdılar korkuyla. Öğretmene açıklama fırsatı vermeden, sıra aralarında dolaşp "hepsi yanlış, hepsi yanlış" diyerek tahtanın önüne gitti. İşaret parmağıyla öğretmeni aşağılar şekilde:

"Gel hoca gel" diye çağırdı.

- Sen bunlara göstermedin mi toplamayı?

- Efendim bu sınıf toplamada gayet iyi. Siz değişik yazıp, öyle istediniz. Değiştirmelerine izin vermediniz ki...

- Hıı.. bak sen biliyorsun.. ama bunlara, bu zavallılara göstermemişsin. Bunların günahı boynuna olsun senin... Matematik hiç yok, yazıyorum.

.....

Müzik dersine geçildi. Müfettiş: "Okul şarkısı istemiyorum. Günlük şarkılardan istiyorum" diyerek sınıfın en gelişmiş kızına işaret etti. Gülşah ayağa kalktı. Gülşah'ın canına minnet... Hem, sevdalı olduğuda fısıldanır zaman zaman... Yanık bir hava tutturdu üst perdeden, yarı Türkçe, yarı kürtçe müfettişin çok hoşuna gitmiş olmalı ki bir daha, bir daha söyledi. Efkar dağıtıyordu besbelli...

Yeniden çocuklara dönerek, temizlik yoklaması istedi. Aralarda dolaşırken, saçları doğuştan çok kıvrıcık ve kabarık olan Fincan'ın (kızın adı) yanında durdu. Öğretmeni tahrik etmek, olay çıkartmak için yeni yollar arıyor olmalıydı. İşte bu nedenle, şahinin serçeyi, pençesiyle kaptığı gibi, o da Fincan'ın saçını kapıp yukarı doğru hızla çekti. Taranmamış ve dağınık olduğunu sanarak:

- Bu ne hoca, bu saç ne? diye gürlledi.

Öğretmen niyetini anlamış, dişlerini sıkıp, derin derin soluk almaktaydı.

Müfettiş Fincan'ın saçlarını henüz bırakmıştı ki, bütün çocuklar Fincan'ın sırasının altını parmaklarıyla işaret ederek: "Öğretmenim FİNCO, öğretmenim FİNCO" diyerek hayret, korku ve şikayetlerini dile getiriyorlardı.

Zavallı Finco korkudan ve acıdan altına işemişti...

Bir dengesiz yüzünden ömür boyu bunun ezikliğini duyacak FİNCO belki de... Sesimizi duyacağını bilse, "Üzülme FİNCO'm üzülme... O ve onun gibi ilkel beyinlilerin, beyinlerini ıslatmak yerine sen altını ıslatmışsın terbiyeni bozmadan" diye sesleneceğim. ancak duymasan da sesimizi, biz gene haykırıyoruz... FİNCO'm...

.....

İşte o yüzü, beyni ıslak adam ve arkadaş, akşam öğretmenlerin evinde kalacaklardı utanmadan... Yemek için, istekleri doğrultusunda tavuklar kesilip pişirildi, bin türlü lanetlerle...

Çantasından eksik etmediği rakısını da çekip, kafayı tütsüledikten sonra: "Hoca, türkü söyleyen kıza haber sal; bir iki türkü söylesin bize" diye belirtti isede kabul ettiremedi.. Gecenin geç saatlerinde, kalkıp kendilerine ayrılan odaya geçtikten sonra, öğretmen ve eşi kendi odalarına çekilip, olan sandalyeleri kapılarının arkasına yığıp yatmaya çalışıyorlardı.

Akıllarından neler geçmiyordu ki... Aşağılanmışlar, hem kendi, hem çocuklarının haklarını savunamamışlardı. Arkalarında haklarını koruyacak devlet var mıydı. Güçlü mü, haklı mı tutardı bu

üçra köy yerinde?..

Sopayı eline yiyip "ah arkam, ah arkam" diye bağırmanın niçin "arkam" diye bağırıldığını şimdi daha iyi anlıyorlardı... "Arkada dayanağım olsa, FİNCO'mu, Finco'larımı bu durumlara düşürür müydüm..." diye diye sabahı etmişlerdi Farho köyünün öğretmenleri...

Islak beyinli: "Şu tuvaletleri kontrol etmemiştik" dediğinde, diğer arkadaşı: "Hocanın her işi dört dörtlük, gerek yok" diyerek, o günün sabahını da berbat etmekten kurtardı.

Köyden iki at bulundu. Artıkhan durağına kadar gitmek için iki öğrenciyle yola koyuldular; köyde koca bir kin bırakarak... Tunceli'den gelip Kovancılar'a gidecek otobüste, vicdanı varsa eğer, çok rahat etmiştir...

"Oraya intikam için gittim. Elimden gelen her şeyi yaptım. Adamda peygamber şabrı varmış kardeşim, amacıma ulaşmadan döndüm" diye dert yanıyordu. Karakoçan yatılı Bölge Okulu öğretmeni Ahmet Yıldırım'a...

Elazığ'lı olan Ahmet Yıldırım ve Farho köyünün öğretmenleri daha sonraki yıllarda, yatılı bölge okulunda birlikte çalıştılar. Aileler biri birilerini kardeş kabul ettiler o yıldan bu yana...

Yaşasın sevgi ve dostlukla kurulan bağlar. Yaşasın ve güçlensinki sevgi yumakları, FİNCO'lar üzülmesin, FİNCO'lar ezilmesin...

DOYASIYA

Işıyınca gün,

Çözülür karanlığı eşyanın.

Alımlı bir Japon gülü gibi açılır

Güleç yüzü dünyanın.

*

Işıyınca gün,

Tılsımlı bir uyanış sergilenir ovada.

Yeşeren tomurcuğun bile,

Sevinci yankılanır havada.

*

Işıyınca gün,

Senin o gizemli bakışınla gelen

Doyumsuz sevgin tutsak alır beni

Kıyasıya.

*

Işıyınca gün,

Yeniden yaratılır bu düşlerle dolu dünya.

Ve insan, insanca yaşamak ister Doyasıya.

Mehmet ORHAN

1994 - ANKARA

UZUN YOL

Biz hep yeni kalacağız sizlerle,
Değişen şu zaman sürecinde.
Mevsimler gelip geçecek dünyamızdan
Güller, menekşeler... Nergis ve Lâle
Ve nice güzeller, iri badem gözlü.

*

* *

Biz hep baharı yaşayacağız sizlerle,
Geceye dönüşmeyecek gündüzlerimiz,
Hesabı sorulmayacak tutkulu aşkların,
Her an yeni yeni çıkacak nefesimiz,
Sesimiz yeni bestelerde gezecek.

*

* *

Yol boyu seninleyiz... Sizlerle ve onlarla,
Önümüz, arkamız ısıltılı tanyeri.
Zaman bizden yana, ölümden öte bile
Canlı, kanlı ve tepeden tırnağa insan
Biz böyle yeni kalacağız sizlerle.

Mehmet ORHAN

1993 - ANKARA

PAYLAŞILAN BİR ÖMÜR

Paylaşılan bir ömür

En uzunun bile ucu görünür

Yarıda da kalabilir.

Yarın tümünü de alabilir.

Zor oluyor bilinen zamana sığmak

Zor oluyor gün, ay, yıl saymak...

Yaşlandıkça belki,

Ya ölümler değişiyor, ya da duyarlılık.

Yaklaştıkça belki ölüme ılık ılık...

Paylaşılan bir ömür

Yine de ucu görünür.

Bize düşen yolu güzelleştirmek

Yolun ortası uçta olabilir

Bu da hep bilinir.

Akif UĞURLU

22 Ağustos 1994

KİMYADAN SIFIR ALMAK VE İYOD GİBİ AÇIKTA KALMAK

Necati BAŞARAN

Haydarpaşa Lisesi'nde, 1944-1945 ve 1945-1946 öğretim yıllarında kimya öğretmenim olan Uskumru Necati, bir dersimizde:

"- Eller yukarı! Kerata!" diye gürleyerek sıramın başında belirince çocuksu sâfiyetimle ellerimi yukarı kaldırıp korkulu bir rüyadan uyanırcasına irkildim. Öğretmenim önümdeki kâğıtları müsadere etti, bir süre gözden geçirdi. Hafif bir gülümsemeden sonra:

"- Kerata, en arka sıraya kaçıp dalga geçeceğine en ön sıradaki yerinde otur ve dersi dinle. Anlaşıldı, sen kimya dersine rest çekmiş ve hiçbir şey öğrenmemeye azmetmişsin. Onun için geçen yıl kimyadan bütünlemeye kalmış ve bütünleme sınavında geçmiştin. Ama bu yıl yağma yok, bütünlemeye kalamazsın. Sen kimyadan bütünlemeye kalmaya azmetmişsin, ben de bütünlemeye bırakmamaya azmettim. Sana kimyadan bir şeyler öğreteceğim kesinlikle... Bütünlemeye bırakıp Eylül ayında, İstanbul'un en güzel mevsiminde

senin gibi haylaz kerataların sınavına zaman ayırmaya hiç niyetim yok. Haydi bakalım hangimiz daha inat, göreceğiz... Hem, korkma, kimya öğrenmek, edebiyatçılığına da şairliğine de halel getirmez. Kimya da öğrenirsin, cin gibisin, kerata! baksana, kimyayı şiirleştirmişsin. Al şu kâğıtlarını, bu kimyalı şiirini temize çekip gelecek derste bana ver."

Rahatlamıştım. Korkularım uçup gitti. Dersini sevmediğim halde kendisini çok sevdiğim, çok saydığım kimya öğretmenim bu olayla birlikte ruhumun derinliklerine bir bilim ve kültür anıtı gibi yerleşti. Bu anıt, yıllar geçtikçe yüceliğini ve saygınlığını artırdı...

Yatılı öğrenciydim. O günün gecesinde ilk işim bu kimyalı şiirimi temize çekmek oldu. Ama, o günden sonra şiire ve edebiyata bakış açım çok değişti. Bana "Şair" takmaadı ile hitap eden sınıf arkadaşlarıma "Ben, artık, şair değil, şair-i esbak'ım, yani, eskinin eskisi bir şair, onaltı yaşında..." diye karşılık veriyordum.

KİMYALI ŞİİR

Geldi pazartesi ve salı günü,
Kapladı sınıfı "Kimya"nın hüznü,
Düşüncede herkes kesilmiş kumru;
Bekliyoruz, işte geldi Uskumru.
"- Susun kerata!" diye bağıyor,
"- Gel" diye birini derse çağırıyor.
Kalktı bir arkadaş, sordu "Hava"yı,
Çözemedi çocuk müşkül davayı.
Dedi "- Git kerata, kır boynunu kır!"
"- Hiç çalışmazsın ha, al sana sıfır!"
Sonra defteriyle bizi taradı,
Sıfır alacak bir kurban aradı.
İşte kalktı Lütfi ve Ahmet Yavaş,
Tahtada çok çetin geçiyor savaş...
Sonunda onlar da yenilmiş oldu,
Uğursuz deftere sıfırlar doldu...
Sen onu ne sandın? Bir Uskumrudur,
Fakat, elli milden turnayı vurur.
Hidrojene kanat takar, uçarur.
Sarsılmaz ondaki haşmetli gurur...
Kültürü değildir sadece kimya;
Biyoloji, Fizik, Felsefe de var;
Bir'edebiyatçı da ondan korkar.
Papağanlar gibi sormayıp neden,
Anlamını hiçbir zaman bilmeden
"- İyod gibi kaldım açıkta!" derdik...
Kimya ile pek çok sırlara erdik,
Bu güzel söze de tam anlam verdik:
Halojenlerin en güçlüsü "Flor",
İkinci sırada geliyor "Klor",
Üçüncüsü "Brom", sondaki "İyod".
Etobur hayvanlar gibiymiş bunlar,
Hidrojen oburmuş; aslanmış "Flor",
İkinci sırada kurt imiş "Klor"
Üçüncü sırada "Brom" çakalmış,
"İyot" da tilkinin yerini almış,
Önde onlar varken açıkta kalmış...

Necati BAŞARAN

ÖĞRETMEN ABDULLAH LÜTFİ BEY

-XI-

Nuri ONAT

Okuyucu, bu oran yüksekliğini okulaşmaya bağlayabilir. Ne var ki, istatistikler, bunun doğruluğunu kanıtlayacak nitelikte değildir. Şöyle ki, 1923-24 öğretim yılındaki ilkokul sayısı 4896'dır. Bu sayı, 1935-36 yılında 6112'ye çıkmıştır. Bu duruma göre okullaşma oranı, %24,5'tir. Buna karşılık, okuma-yazma oranı %255 olmuştur. Bu da gösteriyor ki, okuma-yazma oranı yalnız okullarla ilgili değildir. Halk arasında da yaygınlaşmış, büyük ilgi görmüştür. Hele, 1927-1928 öğretim yılı gözönüne alınırsa, sonuç daha da çarpıcıdır. Çünkü bu yedi yıldaki okuma-yazma oranı, sıfırdan başlamak üzere, %2040'tır. Bu sonuç, sesçilleşmiş, yabancı öğelerden arındırılmış bir alfabe ile alınabilirdi.

İşte Abdullah Lütfi Bey de bu sonucun alınması için çırpınıp duruyordu. Ağın Hükümet konağı önündeki konuşmasında, ak sakalından damlayan mutluluk göz yaşlarının nedeni, bu sonuca gidecek yolun bulunmuş olmasıydı. Bir Snelman'la, Prof. Raçinski de, böyle bir sonuç muştulayan bir durum karşısında ancak böyle duygulanabilirlerdi...

Hoca, okuma-yazma konusunda çok durmaktadır. Uygarlık ölçüsünün bu olduğuna kesinlikle inanmıştır. Bu inanış yüzde yüz doğrudur. Özellikle, Abdullah Lütfi Bey'in yaşadığı dönem için çok geçerlidir. Çünkü, okuma-yazma bilmeyen toplumun gelişmiş uluslar arasına katılması olanaksızdır. Ona göre, okuma-yazma bir bilinçlenme, kendini bulma yoludur. Uygarlığa açılan pencere değil, kapıdır. Bu

olanağı edinmeden gelişme, serpilme, kurtulma özlemleri düşseldir, bir tür sayıklamadır. Hazırladığı Alfabe ile engelleri aşmak, setleri yıkmak, pürüzleri temizlemek istemektedir hocamız. Onun için diyoruz ve ısrar ediyoruz ki, o, sıradan bir öğretmen değildi. Bu sonucu almak için de, hem sesçilliği sağlamak, hem de harf sayısını bugünkü gibi azaltmak için elinden gelen her şeyi yapmıştır. Biraz daha yaşasaydı, belki daha özgün önerilerde bulunacaktı. Onda, yaşlanan bir bedene karşılık dipdiri, günden güne olgunlaşan bir kafa yapısı vardı. Şu aşağıya koyduğumuz fotokopi, bu konuda güzel bir örnektir. (Bu sesçil örnek, 21. sayfada görülebilir)

Kitabı ikinci kez gözden geçirirken kimi arkadaşlarımdan yeni bilgiler aldım. Bunlardan biri de Sayın Seyfi Beşe'dir. Seyfi Beşe ile yaptığım bir telefon konuşmasında bana şunu anlattı: "Nuri, rahmetli Abdullah hakkında bir kitap yazmakta olduğunu biliyorum. Benim de bir anım var. Eğer notların ve belgelerin arasında yoksa işine yarayabilir. Olay şu: Abdullah Lütfi Bey'i şikâyet ediyorlar. Şikâyet, ya padişaha, ya sadarete, ya da Maarif Nezaretine yapılıyordu. Bunu duyan Hoca, şöyle tel çekiyor şikâyet edildiği makama:

"Doğruluk cinayet nedeniyse, ben bu cinayeti her gün eylemli olarak işliyorum.' Bu teli alan makam yanıt vermiyor ama, şikâyet üzerinde de bir işlem yapmıyor.»

Abdullah Lütü Bey'in seçil alfabetesine kendi el yazısıyla güzel bir örnek aşağıya alınmıştır.

اسلوب: حروف

هوا

بوش هیچ بیر یولدا . بوش ظن ایتدیگیز یولر هوا ایلا

طولودر . هوا کوزله کورلر ؛ فقط دقلی آدمیر بر

طاشک ، بر آفاجک ، بردگرتک وار اولدیغنه نصل

قامشیرسه هوانک وارلقنه ده ایر ، جه اینامشیردر .

هوا دکر کیدر . بز بودگرتک دینده یشایورز . دکرده ،

صوده یوزدیکیزکی هواده بالونیز یوزه مه یز . اما بالق صودن

یقینجه نصل اولورسه بز ، حتی حیوانلر ، آغاجلر ولوتلر

هواسز یشایه مز . اولور

بر حیلو هوایی عادتا امه رز . نصلکه بر اوزوم دانه سنی امه ر ،

ایسنی یوتار . تورتوسنی آتارز ؛ هوایی ده بویله یاپه رز .

هوا امکه نفس آوب ویرمک دیرلر .

Buraya konulan fotokopik metin, Osmanlı alfabesi ve Hocanın kendi el yazısı ile yazılmıştır. Bu yazıda şöyle denilmektedir:

Hava

"Boş hiç bir yer yoktur. Boş zannettiğimiz yerler hava ile doludur. Hava gözle görülmez, fakat dikkatli adamlar taşın, bir ağacın, bir denizin var olduğuna nasıl kanmışlarsa havanın olduğuna varlığına da öylece inanmışlardır.

Hava deniz gibidir. Biz bu denizin dibinde yaşıyoruz. Denizde, suda yüzdüğümüz gibi havada balonsuz yüzemeyiz. Ama, nasıl ki balık sudan çıkınca ölürse, biz de hatta hayvanlar, ağaçlar otlar bile havasız yaşayamaz, ölür.

Biz havayı adeta emeriz. Nasıl ki bir üzüm danesini emer, tatlısını yutar, tortusunu atarız, havayı da böyle yaparız. Hava emmeğe nefes alıp vermek derler."

Abdullah Lütfi Bey, ilkönce Osmanlıca metin veriyor. Sonra da kendi alfabesiyle yazdığı aynı metni bir daha veriyor. Bu iki metni eski harfleri bilmeyenler bile rahatlıkla karşılaştırabilirler. Çünkü az önce sözünü ettiğimiz harfler ve işaretlerin hemen çoğu burada gösterilmiştir.

Dizgenin aslını bilmeyenler, harf sayısının çoğaltıldığını ileri sürebilirler. Bu sav doğrudur. Ama, ancak, harf sayısının çoğalmasına neden, seslilerin çoğalmasındır. Böylece de alfabenin sesçilliği sağlanmıştır.

Yukarıdaki hava ile ilgili metinde yetmiş yakın harf fazlalığı vardır. İşte sesçilliği sağlayan da bu fazladan harflerdir. Bu fazlalık olmasaydı, alfabenin sesçilliği

sağlanamazdı. Bu sayede sesçillik sağlanmış şimdiki alfabe ile paralellik kurulmuştur. Bu kötü bir şey mi?

Abdullah Lütfi Bey'i çok üzen ve yeni bir alfabe yapmasına neden olan başka bir olay daha vardı: Mahalle mektepleri. Bu mekteplerde sorumsuz kişiler kara yazıyı sökebilenler ders veriyorlardı. Onların yöntemi de Kur'an'dakine benziyordu. Diyelim ki çocuk, babasına, "Baba bana kalem al" diyordu. Heceleme yöntemiyle şöyle yapıldı: B üstün ba, ba üstün ba, baba, b üstün b, n üstün na bana, k üstün ka, 1 üstün ka, 1 üstün lem, a üstün a, al. Bu bir tekerlemedir. Öyle bir tekerlemedir ki, insana bildiğini de unutturur.

Okuma-yazma ile uygarlık ilişkisine değinmek istiyoruz biraz da. Kimi yazarlar, elektrik tüketimi ile uygarlık arasında koşutluk görüyorlar. Bu görüşte elbette ki gerçek payı vardır. Ama okuma-yazma oranı düşük olan bir ülkede çokça elektrik tüketimine nasıl geçilebilir? Bol elektrik tüketimi bir uygarlık ölçüsü olabilir. Ama yüksek düzeyli kültürleşme sonucu kavuşulan bir aşamadır bu. Başka bir deyimle, çok elektrik tüketimi uygarlığın yalnız nedeni değil, sonucudur da. Ama, her şeye karşın, uygarlığın en büyük ölçüsü, okuma-yazma oranının yüksekliğidir. Yalnız bu okuma-yazma oranı Birleşmiş Milletlerin saptadığı nitelikte olmalıdır. Yani, okuduğu metni anlayan, öyle bir metin yazabilen, evinin, işinin hesaplarını tutabilen kişi okur-yazar sayılmaktadır. Biz bu ölçüye uyuyor muyuz? Önce bu ölçüye ulaşmak gerek.

Şimdi de gene kendi el yazısıyla yazdığı Sesçil örneği veriyoruz:

- هوا -

بوش هېچ بېر يېر يوقدور. بوش نان پتديگمېز
براهه هاوايېله دولودور. هاوا گوزله كوزولمەز

فاقات دېققەتلى ^{اداملار} بېر داشين، بېر اغا جېن، بېر

مەردە نېزىن وار اولديغىنا ناسېل قامىشلار سا

هاواين وارلغىنا دا فيلە جە پنامىشلار دېر.

هاوا دە نېز گېيېدېر. بېر بوزدە نېزىن دېيىندە
ياشا يوروز.

دە نېزدە. سودا يوزدە گوموز گېي، بالقوسوز هاوا دا

يوزدە بېر امما بالق سودان چيقيجا ناسېل فلورسە

بېر هاتتا هايوانلار، اغا جلار وه وتلار بېلە

هاوسېز ياشايماز، ولور.

بېر هاوايى ادە تا مەزېن، ناسېل كى بېر وزوم

دانه سېنى مەر، داتلېسېنى يوتار، تور تويسونو

اتارېز هاوايى دا مەر، بويىلە ياپارېز

هاوا تاممەگە نە فەس ألوب وېرمەك دېرلەز

Kimi yazarlar da uygarlık ölçüsü olarak ulusal gelirden birey başına düşen payı ölçü olarak kullanmaktadırlar. Ya da bu eğilimdedirler. Bu görüşte tartışılması gereken nitelik büyük önem taşımaktadır. Bugün dünyanın ulusal gelirden en yüksek pay alan ülkesi görünen toplumunu Kuveyt temsil etmektedir. Ama, gerçek bu mudur? Elbette ki değildir. Bugün hiç bir kimse çıkıp da, Kuveyt'in en uygar ülke olduğunu ileri süremez. Çünkü sosyal adalete uygun olarak dağıtılmayan bir gelir, her zaman kuşku uyandırır.

Ulusal gelirden birey başına düşen pay, gerçek anlamda sosyal adalet ölçülerine dayalı ise, bu da okuma-yazma oranındaki yüksekliğin sonucudur. Çünkü, okur-yazar olan kimse hakkını aramasını bilir, sosyal adaletsizlikten tedirginliğini dile getirebilir.

Abdullah Lütfi Bey, halkımızın, çobanlarımızın, kadın ve erkek nüfusumuzun %100 okur-yazar olmasını önerirken, kapsamlı bir plan düşünüyordu, kanısındayız. Yoksa, kupkuru bir okur-yazarlığın hiç bir sorunu çözemeyeceğini herkesten çok o bilirdi.

Aşağıya koyduğumuz tablo, sanırsınız ki okuyucu için yararlı olacaktır. Bu tablo, 1965 yılı verilerine göre düzenlenmiştir. O yıllara ilgili okuma-yazma oranlarını göstermektedir. Epeyce eskimiş olmakla birlikte gene de anlamlıdır.

Ülkenin adı	Okuma-yazma oranı
A.B.D	% 100
Hollanda	% 100
İngiltere	% 100
İrlanda	% 100
İsviçre	% 100
İsveç	% 100
Lüksemburg	% 100
Finlandiya	% 99
Almanya	% 99
Çekoslovakya	% 99
Fransa	% 96
Kanada	% 96
Macaristan	% 95
Belçika	% 94
Arjantin	% 86

Bu tabloya göre yüzde elli, ya da daha üstünde okuma-yazma oranına kavuşmuş ülkelerin daha uygar olduklarını söyleyebilir miyiz? Elbette ki hayır. Hiç kuşquamız olmasın ki, o ülkelerde daha çok elektrik tüketilmektedir. Bununla birlikte, ulusal gelirin daha adaletli dağıtıldığını kabul etmek zorundayız. Küveyt'teki yanıltıcı durum da, ülkedeki doğal zenginliklere bağlanabilir. Üstelik adaletsiz bir gelir dağılımı olduğunu da söyleyebiliriz.

Okuyucu, bu alfabe konusunu yeterinden çok uzattığımız kanısına varabilir. Ne var ki, bunu yapmak zorundaydık. Çünkü bu alfabe konusu Abdullah Lütfi Bey'in otuz yıllık çalışması sonunda ortaya çıkan bir yapıtı. Bugünkü alfabemizle de koşut değerlerde bir yapıtı.

Eğitimden anlayan dikkatli bir okuyucu, doğal olarak şöyle bir soru sorabilir: "Öğrencilere okuma-yazma öğrenmeleri için bir alfabe kitabına gerek var mıdır? Bu iş üniteler işlenirken bulunacak tümceler işlenirken sağlanamaz mı, yapılamaz mı?"

Bu sorunun yanıtı, bence 'evettir'. Sağlanabilir, yapılabilir. Çünkü tek tip alfabe, çevresellik ilkesine ters düşer. Oysa eğitimde çevresellik ilkesi çok önemlidir. Hiç değilse, bölgesel özelliklere göre alfabeler yazdırabilir. Gerçekte ise, iyi yetişmiş bir öğretmen, okuma-yazma öğretimi için

Ülkenin adı	Okuma-yazma oranı
Rusya	% 85
İtalya	% 78
İspanya	% 77
Polonya	% 77
Romanya	% 77
Yugoslavya	% 75
Bulgaristan	% 69
Yunanistan	% 59
Çin	% 44
Brezilya	% 43
Türkiye	% 43
Mısır	% 15
Pakistan	% 14
Endonezya	% 8
Mozambik	% 1

seçilecek tümceleri öğrencilere buldurabilir. Aslında yirmi yılın üstünde deneyimi olan bir öğretmen, alfabe olmasa da bu işi yapabilir. Alfabe, daha çok deneksiz öğretmenler içindir, bizim görüşümüze göre.

Bir soru daha sorulabilir ki, o da şudur: "Öyle ise Abdullah Lütfi Bey, neden alfabe üzerinde bu kadar duruyor?" İşte durum burada değişiyor, bu konuda. Abdullah Lütfi Bey'in ısrarı çocuğun eline bir alfabe verilmesiyle ilgili değil ki. O alfabemizin yabancı harflerden temizlenmesi, sesçillğe kavuşturulması üzerinde duruyor. Şöyle diyor notunun bir yerinde: "Şunu da bildirmeden geçemem. İlk okuma-yazma için öğrencinin eline neden bir broşür tutuşturuyorsunuz? Alfabenin konusu her derste bulunabilir."

Görüldüğü gibi Abdullah Lütfi Bey, Gestaltçı ruhbilimin, çevresellik ilkesinin bilinmediği bir dönemde (1914) bu konunun üzerine de parmak basmıştır. Onun için önemli olan bir alfabe kitabı değil öğrenmeyi kolaylaştıran yöntemin uygulanmasıdır. Uyguladığı tümce yönteminin çözümleme aşamasında harfleri tanıtırken bile bu çevresellik ilkesine bağlı kalmaktır. Ünlüleri şöyle tanıtıyor: "Eğın, Ağın, eder, iki ılık, öküz, odun."

Dikkat edilirse, bu dokuz sözcükte bütün ünlülerin bulunduğu görülür. Bunu yaparken de işe, Eğın ile Ağın'dan başlamıştır. Üstelik 'eder' de hem kapalı hem de açık 'e' bulunmaktadır. Başka yerlerde öğretmenlik yaparken de, ünlüleri ve işlediği konuları oralardan almıştır. Bir konuya daha değindikten sonra, bu bölümü bitirmek istiyoruz.

Gestaltçı ruhbilim ve öğrenme kuramının açıklanması sırasında, Hocanın uygulamalarının bunlara tıpatıp uyduğunu söylemiştik. Bu görüşle, onun Gestaltçı

ruhbilim ve öğrenme kuramını inceleyerek benimsediği savında değiliz. Önemli olan, eğitim konularına, özellikle ilk okuma-yazmaya yaklaşımıdır. Notlarında bu konudaki görüşlerini belirtmediği gibi, kendisini çok iyi tanıyanların anılarında da bir ipucu bulamadık. Gene yineleyelim ki, önemli olan bu değil, eğitim konularına yaklaşımıdır, uygulamadaki başarısıdır.

Abdullah Lütfi Bey'in Gestaltçı ruhbilim karşısındaki tutumu bilinmemle birlikte, çok çarpıcıdır. Bu ruhbilim dalı 1892'lerde ortaya çıkmış 1912'lerde bugünkü durumuna gelmiştir. Ne var ki, her bilim dalı gibi o da hemen yaygınlaşmamış, ilkelerinin saptanması için aradan uzun bir sürenin geçmesi gerekmiştir. Bu ruhbilim dalı, yukarıda da söylediğimiz gibi, eğitim alanına 1912 yılında girmiştir.

Abdullah Lütfi Bey'in bu bilim dalını adım adım izleyerek mi, yoksa ayırımında olmadan onu seçtiği mi konuları karanlıkta kalmaktadır. Bu nedenle, bu iki olasılıktan hangisi düşünülürse düşünülün, durum gerçekten çarpıcıdır.

Şimdiki öğretmenimizi üzen, onun başarısını baltalayan başka sorunlar yok mu? Elbette ki var. Hem de tümen..tümen Geçim sıkıntısı, çocuklarını okutamamak kaygısı, uygarlık araçlarından yoksunluk, saldırılarla kıymalarda yalnızlık, devrimci atılımlarının kösteklenmesi, hor görülme... Bunların hepsi var. Var ama, bir de Atatürk'ün vasiyeti var. "Yarının kuşaklarını yetiştirecek olanlar, yalnız ve ancak öğretmenlerdir." diyor Atatürk.

Ata'nın bu sözünü bir özdeyiş olarak benimseyenler bulunabilir. Ama Türk öğretmeni bunu bir vasiyet olarak kabul etmek zorundadır. Çünkü Atatürk, parlak söz söylemek meraklısı değildi. O'nun her sözü, geleceğe vasiyet ya da direktifdi.

Abdullah Lutfi Bey'in görev yaptığı dönemlerde de bugünün öğretmenlerinin başlarına gelenler, hem de on kat, yüz kat fazlasıyla vardı. Bunlara bir de eğitimimizdeki çağ dışılık eklenmekteydi. Hoca, bunların hepsinin üstesinden gelmeyi bilmiş, başarmıştı. Çünkü o, tarihsel bir yüklemenin sorumluluğu ve bilinci içindeydi. Gülü seviyordu, dikenine katlanacaktı. Katlanmıştı, hem de seve seve katlanmıştı.

Bugün, öğrencilerine harf öğreten bir öğretmene, yalnız eğitimden anlayanlar değil, halk bile güler. Çünkü halk denilen varlık, artık bir sürü olmaktan kurtulmuştur. Görevine bağlı, yan tutmayan, çevresini eğiten öğretmenin en yakın destekçisidir, halk. Halk, bugün en içten dostudur öğretmenin. O desteğe önem vermek, en uygundur görevlerin...

D E V R İ M C İ L İ K

Abdullah Lutfi Bey'in devrimciliği, bir özenti, bir uydum kalabalığa, bir gösteriş değildi. Geri kalmışlığın nedenlerini araştırarak, yüzyıllardır süregelen ve hiç değişmeyecekmiş gibi duran ilkel yaşamından kurtulmak için, içinde bulunan toplumun, değişim sürecine girmesinden başka çıkar yol olmadığının kesin kanısına dayanır, onun devrimciliği.

Amerika ve Fransa devrimlerini iyi incelemiştir. Bu devrimler, sonucunda Amerikan ve Fransız toplumlarının nasıl değiştiklerini bütün boyutlarıyla kavramıştır. Türk ulusunun da onlar gibi olması özlemi ile yanıp tutuşmaktadır. Bu, mantıksal yanı, duygusal yanına ağır basan bir devrimciliktir. Yoksa, Atatürk döneminde, söylev kürsülerini kimseye bırakmayan, o büyük insanın ölümünden sonra o kürsülere dönüp bakmayanların devrimciliği değildi. Abdullah Lutfi Bey'in devrimciliği...

Hilafetin tartışma konusu yapıldığı bir sırada Abdullah Lutfi Bey'e soruyorlar:

- Hilafet konusundaki görüşünüz nedir?

- Bence hilafet, adı var, kendisi yok bir anka gibidir.

Bu sözü bugün bile küfür sayanlar bulunabilir. Bugün olduğu gibi yarın da bulunabilir. Demek ki Hoca, döneminin fersah, fersah ilerisindedir. Bu durum herkese nasip olacak bir meziyet değildir. Daha doğrusu, toplumu toptan kavramak her babayiğitin kârı değildir.

Sakallı ve sarıklı olan hocaları genellikle yobazlık ve bağnazlıkla damgalamak, alaf-ranga sapıtmasıdır. Bu çevreler, hiç bilmezler ki, o sarığın ve sakalın çevrelediği kafalarda ne soylu görüşler, ne devrimci atılımlara gebe, eyleme hazır tutum ve davranışlar var. Rahmetli Rıfat Börekçi'yle Rasih Kaplan'ı düşünün. Kurtuluş savaşımızın en bunalımlı dönemlerinde ne soylu, ne Türk'e yaraşır örnekler vermişlerdir. Bunun yanında Said Nursin'in peşinde koşan, onun elini öpmek için birbirleriyle yarışan traşlı, kravatlı, setre pantolonlu politikacılarımız vardı. Hem de hukuk öğrenimi görmüş, devlet yönetiminde büyük sorumluluklar yüklenenlerden. Demek ki kişinin değeri kılık kıyafetinde değil, kafasının içindeki aydınlıktadır.

Şapka devrimi, ötekiler gibi kimi çevrelerce tepkiyle karşılanmıştı. "Fes, kalpak dururken, gâvur şapkası giyilir mi, maazallah insanı kâfir yapar bu şapka" diyorlardı. Sanki fes yabancından alınmamıştır da, bizim ulusal serpuşumuzmuş. Biraz kınama yollu bir eda ile Hocaya soruyorlar:

- Sarıklı olduğunuz halde şapkayı herkesten önce giydiniz, niçin?

- Kafadar, bir öğretmen herkesten önce ateşli bir devrimcidir.

Başkaları gibi,

- Ne yapalım, ülü-l-emre itaat zorundayım, diyebilirdi.

Abdullah Lütfi Bey, böyle konuşmaya tenezzül etmemiştir. Türk toplumunun gereksinimlerini bilen devrimciydi. Bu kanıya mantık yoluyla varmıştı. Hoca, çağını aşabildiği halde toplumdan kopmadı. Gücü oranında toplumla yan yana, iç içe bulunmak istedi. Bunu, en etkili biçimde yaptı. Çağın aşma mutluluğu ve topluma bakış açısı kazandırdı. Kendisinin nereden nereye geldiğini düşünürken, toplumu da etkiledi. Mustafa Kemal adındaki bir paşa, padişaha başkaldırmıştı. Ortalıkta dolaşan bu haber, yıldırım hızıyla ülkeye yayılıyordu. Hocaya soruyorlardı:

- Ne oluyoruz?

Verilen yanıt, çok düşündürücü ve çarpıcıydı:

- Kendimizi buluyoruz, kafadar.

Evet, kendimizi buluyorduk. Bu yanıt da pek ilginç ve çarpıcıydı. Memleketin geri kalmasında, ahlak düşüklüğünün alabil-diğince genelleşmesinde, yalnız erkeklerin değil, kadınların da sorumlu oldukları kanısındadır. "Bu işte sorumlu olmayanlar, sabiler yani yavrularımızdır" demektedir. Demekle de kalmıyor, kadınlarımızın dünyayı kafes ardından seyrettikleri bir dönemde, iki kızını da, erkek çocuklarla aynı sınıfta okutuyor, sonunda her ikisini de öğretmen yapıyor.

Hoca, aile bireylerinin ayrı tarih çağlarını temsil eden kişiler olarak

kaldıkça, kalkınmasının olanak dışı olduğu kanısındadır ki, çok doğrudu bu tanı.

Büyük kızı Fatma'ya soruyorlar:

- Teyze, babanızın evinde bulunduğunuz zamanlar, sanırsınız ki kalabalık bir aile idiniz. Bu sık sık gelip gitmeler sizi rahatsız etmez miydi?

Yanıt, kesin ve de açıktı:

- Asla... O zaman ben ve kardeşim de okuldaydık. Her gelen yüzünden yeni şeyler öğrenirdik. Gelip gidenler de çoğu kez okul arkadaşlarımızdı. Hele, babamın yokuşu tırmanan bir çocuğu görüşü, onu sonsuz sevince boğardı. O zamanki sevincine bakmaya doyum olmazdı.

Abdullah Lütfi Bey için öğrenmenin yeri olmadığı gibi, zamanı yoktu. Sokak, tarla, bağ, bahçe, ev her yer birer okuldu. Yeter ki öğrenme gereksinimi doğsun, canlansındı. Kızlarına da bu öğrenme biçimini benimsetmişti.

Hoca, Ağın'ın Koçan çarşısında rahmetli öğretmen Cevat Onay'la dolaşmaktadır. Bir dükkanın önünde duruyorlar. Sonra içeri giriyorlar. Dükkandakiler Hoca'yı görünce konuşmayı keserler. Konuşan birkaç kişi vardı. Hoca hiç bozuntuya vermeden, dükkandan bir iki çay alır ve çıkarlar. Cevat Onay, Hoca'ya sorar:

- Hoca, neden biz girince konuşmayı kestiler? Hem bize yan bakıyorlardı.

- Başları kopmaya başlıyor da ondan.

Bu konuşmanın yapılmasından birkaç

gün önce saltanatın kalkması ile ilgili bir yasa çıkmıştı. Dükkanda zorba bozuntularının, konuştukları da bu konu idi. Gerçektende başları kopuyordu. Zorbalar, zorba bozuntuları, yobazlar, bağnazlar, bunların yamakları, omuzdaşları, hiç bir zaman Cumhuriyeti, demokrasiyi içlerine sindirememişlerdir. Ellerinden geldiğince, halkı devletten uzak tutmaya çalışmaktadırlar. Cumhuriyet'ten sonraki başkaldırıların hepsi, bu içe sindirilemeyişi örnekleridir. Bunlar, halka şöyle diyorlardı. Halkı devletten ve hükümetten soğutmak için:

"Bizim rahatımızı bozan hükümetle çıkardığı yasalardır. Onun için Hükümetten ne kadar uzak ta olursanız, o kadar rahat edersiniz."

Hoca'nın bir öğüdünü hiç unutmam. Öğretmen okulunda öğrenciydik. Birkaç arkadaşla büyük dinlencede Ağın'a gelmiştik. Bir bahçenin duvarına yaslanmış konuşuyorduk. Hoca'nın karşıdan geldiğini görünce hemen toparlandık. Yanımıza kadar geldi, hal hatır sorduktan sonra, şu soruyu sordu:

- Neler okuyorsunuz, kafadarlar? Biz saymaya başladık:

- Fizik, kimya, nebatat, hayvanat...

- Ben bunları sormuyorum. Bunlar her zaman da okutulur. Bu sırada aklımıza Fransızca ile Güzel Yazılar gelmişti:

- Güzel yazılar, Fransızca, dedik. Bu sözümüz üzerine hemen gözleri ışıldadı ve şöyle konuştu:

- Çocuklar Fransızca'yı iyi öğrenin. İyi birer öğretmen olmanız için çok iyi öğreniniz Fransızca'yı yalnız şunu aklınızdan çıkarmayın. Okul Fransızca'yı gereği kadar öğretmez. Buna zamanı da yoktur. Dünyayı öğrenmek, başka uluslardaki öğretmenliğin nasıl olduğunu, o ulusların nasıl kalkındığını öğrenmek, için yabancı dil çok önemlidir. Yarının milli eğitimini sizler yöneteceksiniz. O sorumluluğu yüklenmeye hazırlanın. Başka çaremiz yoktur. Haydi hepinize iyi günler...

Öğleye doğruydı. Abdestini almış, namaz kılmaya gidiyordu. İki taşın arasında bizi eğitmeye çalışıyordu. Bu, bir devrimci öğretmenin ta kendisiydi. Belki biraz kamburlaşmış, gözleri küçük şeyleri seçemiyordu. Ama kafası dinç ve işlekti. Onun köyü Kohpinik, Ağın köyleri içinde en uyanık olanıydı. Şimdiye değin o köyde zorba yetişmemiş, barınamamıştı. Çünkü, her yenilik söz konusu olduğunda, koşullarını hazırlar, bekletirdi. Onlar da, Hoca'nın bir dediğini iki etmezlerdi.

Şimdi Kohpinik yok. Keban Baraj gölünün suları altında kalmıştı. Sağ olsaydı, bu yokluğa en çok sevenlerden biri olurdu, kuşkusuz. Kohpinik yok olmuştu ama, yerine büyük, görkemli uygarlık anıtı konmuştu.

(Devam Edecek)

İMGE

bir imgeyi yakalamakla başlar yazı
bir imgeyi yinelemekle
bir imgeyi çağrıştırmakla başlar yaşam
bir imgeyi anımsamakla başlar düş
bir imgeyi anlatmakla dostluk
bir imgeye ulaşamaz oysa bir filmle
ne de bir şiir yazmakla biter bu serüven
bu kavga bu denli kısa değildir elbet
yaşam düşlerimizle
fallar kapatılır senin adına balkon sefalarında
bir imgeyi düşünmek
düşünmek diyorum bak yaratmak değil daha
sadece düşünmek ya da düşünmeye çalışmak yalnızca
tüm yaptığımız bundan ibarettir inan
inan bana hepsi bu
seni görmeye çalışmak
seni aramak kadar çılgınca

KİMSİN?

sen
sen kimsin sahi
neredesin sen sahi
sahiden sahi şey yani
her yer demisin
hasiktiriyani

Savaş BEYDEMİR

AĞIN

Üzümünü yeyin de koparmayın dalından
Aradım bulamadım o bademin balından
Hiç kimse vaz geçmesin atasının malından
Anlıyanlar yok mudur şu Ağın'ın halinden

Mişmişi yedik çıptım cevizi
Güz gelince hazırladım valizi
Okuyun da bunu hatırlayın bizi
Yazıyorum sizlere bir kaç dizi

Köprümüz yoksa da kayığımız var
Geçilmez ki buradan çünkü yollarımız dar
Nerede senin derdinden anlıyan yar
Bir de gelin bunu GÜNAY'dan sorun

G. Mehmet KARNAK

OKUYUCU MEKTUPLARI:

Sayın Yöneticiler;

Ben Nesrin Aydoğmuş, Ağın Kökenli bir aileye mensubuz. Halen Bandırma'da yaşamaktayız. Eşim Bilgin Aydoğmuş Avukat ben de S.H.P Bandırma İlçe örgütü üyesiyim. Parti de eğitim sekreteriyim. Ayrıca kentte çıkan bir yerel dergide de yöneticilik yapıyorum. Emekli edebiyat öğretmeniyim. Bir oğlumuz var. Ankara Bilkent Üniversitesinde okuyor. Sizlerle yazışarak tanışmak istedik. Ayrıca çıkardığınız dergiye abone de olmak istiyoruz. Geçmiş sayıları da almak istiyoruz. Geçmiş sayıları da gönderirseniz çok mutlu oluruz. Selam ve Saygılar.

Nesrin Aydoğmuş

Sevgili Vakıf ağabey,

Geciken bir geçmiş olsun dileğiyle öncelikle geçirmiş olduğunuz ameliyat nedeniyle sağlık ve esenlik diliyorum size. Durumunuzu bir hafta önce İbrahim beyden ve dün gelen dergiden öğrendim.

Size Ağustos/1994 sayısına yetişeceği umuduyla bir yazı ile son dönemlerde yazdığım 5 aylık sayıya girecek şekilde şiirlerimi gönderiyorum. Kendisini tanıyor sunuz sanırım. Eski Salihli Belediye Başkanı Zafer Bey içinde bir şiirim var.

Düşünce yazısı ile birlikte aynı sayıda (Ağustos/1994 sayısında yayınlanırsa örneğin) Zafer Bey dostum için yazdığım, "Kuşatılmış Şiir Kentine Ağıt" şiirim ile

birlikte çıkarsa çok sevineceğim. Diğer dört şiirde Eylül/Ekim/Kasım/Aralık sayılarına serpiştirirsiniz. Diğer aylar içinde ayrıca yazılar göndereceğim.

Bu arada çok sevdiğim bir öğretmen dostumun kızının bir şiiri var. Duyarlı bir şiir. Bunuda yayınlatabilirsanız ayrıca sevi-neceğim ve bu kızımız içinde iyi bir teşvik olacaktır.

Birlikte bir araya gelme dileğini her zaman taşıyorum. Şu anda, insan gözden irak olsa da, gönülden irak olmaz, diyorum.

Sevgi dileklerimi yineler, saygılar sunuy-orum size.

Hoşça kalın..

Veysel GÜLTAŞ

Ağın, dergimizin saygıdeğer yönetim kurulu.

Merhabalar.

Öncelikle sizlere teşekkür ediyorum. "Sevgi üzerine" adlı yazımı yayımladığınız için. Bana çok cesaret verdiniz bu nedenle yayımlanacağını düşündüğüm bir şiirimi gönderiyorum. Umarım bu şiirimi beğenir ve yayımlarsınız. Tekrar teşekkür ediyorum.

Her zaman dostluklar dileği ile dostça kalın...

Ülkü EMİROĞLU

Ağın - Elazığ Beyelması Köyü

BİR ÖMÜR YETMİYOR GÖNÜL

Hayat-ı dünyeviye bitmek üzere
Nefsin istekleri bitmiyor gönül
Arzuların uzanıyor, her yere
Hiç birine arzun yetmiyor gönül...

Her gün yaşlanıyor, gitti kuvvetin
Ne işe yarıyor, malın servetin
Koltuğun, şanın, benliğin şöhretin
Toprakdan öteye gitmiyor gönül...

Kırışıklar çökmüş yanaklarında
Beyaz kıllar belli şakaklarında
Gülücükler soğuk dudaklarında
Neşen gitti fakat yetmiyor gönül...

Bir yağmur, bir rüzgar saçını yoldu
Sonbahar kış oldu, çiçekler soldu
Ufukda kızılıcak gün akşam oldu
Ümütlerim var, gün batmıyor gönül...

İbret nazarıyla çevrene bir bak
Nereye baksan da her yerde firak
Fani olanların peşini bırak
Gülmeye bir ömür yetmiyor gönül...

Celal YALÇIN
MALATYA

HABERLER

EKİM-1994 Ayı içinde AĞIN Nüfus Müdürlüğüne ulaşan nüfus değişimi durumunu gösterir çizelge:

I. DOĞUMLAR:

Mah. veya köyü	Babasının adı, soyadı	Cinsiyeti	Doğum günü	Doğur. yeri
Lollar	Hayrullah Yentür	Erkek	16.09.1994	Ağın
Kuzgeçe	Rıdvan Isbanakçı	Kız	28.05.1987	Kartal
Lollar	M. Murat Uçkunkaya	Kız	20.09.1994	Fatih
H.Yusuf	Mustafa İkinci	Erkek	24.09.1994	Yenimahalle
Payamlu	Ferit Kasapoğlu	Erkek	12.08.1994	Konak
Vahşen	Mehmet Şenpınar	Kız	02.10.1994	Elazığ
Hozakpur	Servet Akbay	Erkek	07.09.1994	Bornova
Hastek	Okan Aladağlı	Kız	05.10.1994	Elazığ
Lollar	Mustafa Göldağ	Kız	23.08.1994	Konak
Andiri	Bekir Aydoğdu	Erkek	02.10.1994	Malatya
Ağdunut	Şahin Bozkurt	Kız	07.09.1994	Ordu
Küzne	Turgut Öztürk	Erkek	10.12.1994	Eminönü
Saracık	Mehmet İkinci	Erkek	24.09.1994	Ağın
Vahşen	Oktay Kılıç	Erkek	12.09.1994	Ağın
Saracık	Selahattin Demir Kız	03.10.1994	Malatya	
Ekirek	Şeref Ögüt	Erkek	23.08.1994	Yenimahalle
Küzne	A.Erkan Yücel	Kız	27.09.1994	Malatya
Zabulbar	Orhan Şahin	Kız	15.10.1994	Ergani
Uzungil	Celal Ağgedik	Kız	26.10.1994	Ağın
Hozakpur	Rıfat Tuncer	Kız	20.09.1994	Fatih
Modanlı	Recep Yılmaz	Kız	10.10.1994	Eminönü

H. Yusuf	Mesut Uzunoğlu	Erkek	28.10.1994	Ağın
Zabulbar	Aygün Koçer	Erkek	18.10.1994	Elazığ
Saracık	Mustafa Özdemir	Erkek	10.08.1994	Adana

Aramıza katılan yavrularımıza; uzun ve mutlu yaşamlar diler, tüm yakınlarının gözlerini aydınlarız.

II. EVLENMELER:

Mah.veya köyü	Baba adı-soyadı, nesi olduğu kiminle evlendiği	Evlenme günü
Hozakpur	Ruhi Akbay kızı-B. Çiğdem-Hozakbur'dan Ömer Topaloğlu	20.10.1994
Payamlu	İzzet Yıldırım oğlu-Sabri-Kayseri'den Seda Başçı ile	12.10.1994
Zabulbar	Sadık Kaya oğlu-Remzi-Mesudiye'den İlknur Gölbaşı ile	28.08.1994
Dingidar	Ahmet Yüce-oğlu Aycan-Eğin'den İmmigülsüm ile	12.09.1994
Saracık	A.Rıza Pektaş-kızı Fazilet-Siverek'den Erdal Mengüç'le	23.09.1994
Dingidar	Hasan Üstüner-oğlu Sönmez-Silivri'den Emel Yılmaz'la	16.09.1994

Yeni evlilere mutlu ve uzun yaşamlar diler, tüm yakınlarının gözlerini aydınlarız.

III. ÖLÜMLER:

Mah.veya köyü	Ölenin adı soyadı	Öldüğü yer	Öldüğü gün	Doğumu
Lollar	Salih Çelik	Ağın	26.09.1994	1324 (1908)
Hastek	Mıgırdiç Tüysüz	Elazığ	19.09.1994	1329 (1913)
Ekirek	Cenap Güder	Elazığ	29.09.1994	1932
Pul	Ahmet Kaya	Yenimahalle	20.09.1994	1333 (1917)
Payamlu	Emine Eke	Kırıkkale	05.10.1994	1324 (1908)
Küzne	Akiy Aydın	İzmir	26.09.1994	1327 (1911)
Saracık	Mehmet Topaloğlu	Ağın	10.10.1994	1331 (1915)
Uzungil	Mehmet Karnak	Ağın	14.10.1994	1926
Kuzgeçe	Ali Rıza Cerit	Kuşadası	17.09.1994	1339 (1923)

Ölen hemşehrilerimize tanrıdan rahmet, tüm yakınlarına başsağlığı dileklerimizi sunarız.

İsmail BEYDEMİR

Sevgili Vâkıf'cığım,

Büyük bir özveriyle yayınladığınız AĞIN DÜŞÜN ve SANAT DERGİSİNE abone oldukları halde bazı hemşehrilerimizin abone bedellerini devamlı istemenize rağmen ödemediklerini üzüntüyle öğrenmiş bulunuyorum. Bu yüzden 60-70 Milyon Liralık bir açığınızın olduğu anlaşılmaktadır.

Ağın'ımız için gerçekten çok kaliteli bir derginin yayımlanması ve her girdinin devamlı arttığı bir dönemde de yayıma devam etmesini şükranla karşılıyor bu değerli esere emeği geçen tüm hemşehrilerimizi candan kutluyorum.

Ağın'a karşı sevgisi, bağlılığı olan, her kesin aynı duyguları paylaşması gereğine inanıyorum.

Mali sıkıntılarınızın devam ettiği şu günlerde DERGİ adına 1.5 Milyon Lira bağışta bulunduğumu aynı miktarın posta çekiyle sunulduğunu arzeder, Ağın'lı diğer kardeşlerimizin de aynı şekilde imkânları nisbetinde yardımda bulunmalarını dileyerek hepinize saygı, sevgi ve şükranlarımı sunarım.

Hilmi Ziya APAK
İZMİR